

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deseti senat)

z dne 21. oktobra 2021 *

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Direktiva 2012/13/EU – Pravica do obveščeniosti v kazenskem postopku – Člen 6(3) – Pravica osumljenih ali obdolženih oseb do obveščeniosti o njihovih pravicah – Člena 47 in 48 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Nacionalna zakonodaja, ki ne določa procesnega ukrepa za odpravo vsebinskih nenatančnosti in nepopolnosti obtožnega akta po predobravnavnem naroku“

V zadevi C-282/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Spetsializiran nakazatelen sad (specializirano kazensko sodišče, Bolgarija) z odločbo z dne 22. junija 2020, ki je na Sodišče prispela 26. junija 2020, v kazenskem postopku zoper

ZX,

ob udeležbi

Spetsializirana prokuratura,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi C. Lycourgos (poročevalec), predsednik četrtega senata v funkciji predsednika drugega senata, I. Jarukaitis in M. Ilešič, sodnika,

generalni pravobranilec: A. Rantos,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za češko vlado M. Smolek, J. Vlácil in T. Machovičová, agenti,
- za madžarsko vlado M. Fehér in M. Tátrai, agenta,
- za Evropsko komisijo P. Van Nuffel, M. Wasmeier in I. Zaloguín, agenti,

* Jezik postopka: bolgarščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6(3) Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščeniosti v kazenskem postopku (UL 2012, L 142, str. 1) in člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru kazenskega postopka zoper osebo ZX zaradi posesti nepravlega denarja.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 14 in 41 Direktive 2012/13 je navedeno:

„(14) Ta direktiva [...] [z] namenom krepitve vzajemnega zaupanja med državami članicami določa skupne minimalne standarde na področju obveščanja o pravicah in obdolžitvah, ki se zagotovijo osebam, osumljenim ali obdolženim kaznivega dejanja. Ta direktiva temelji na pravicah, določenih v Listini, zlasti členih 6, 47 in 48 Listine, ter nadgrajuje člena 5 in 6 [Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950 (v nadaljevanju: EKČP)], kakor ju razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice. [...]

[...]

(41) V tej direktivi so upošteevane temeljne pravice in načela, ki jih priznava Listina. Ta direktiva si zlasti prizadeva za krepitev pravice do svobode, pravice do poštenega sojenja in pravice do obrambe. Izvajati bi jo bilo treba temu ustrezno.“
- 4 Člen 6 navedene direktive, naslovljen „Pravica do obveščeniosti o obdolžitvah“, v odstavkih 3 in 4 določa:

„3. Države članice zagotovijo, da se, najpozneje ob vložitvi obtožnice v preizkus sodišču, podajo podrobne informacije o obdolžitvah, vključno z vrsto in pravno kvalifikacijo kaznivega dejanja ter naravo udeležbe obdolžene osebe.

4. Države članice zagotovijo, da so osumljene ali obdolžene osebe, če je to potrebno za zaščito poštenosti postopka, nemudoma obveščene o vseh spremembah informacij, podanih v skladu s tem členom.“

Bolgarsko pravo

- 5 Člen 246(2) in (3) Nakazatelno-protsesualen kodeks (zakon o kazenskem postopku) določa:
- „2. V delu obtožnice, ki se nanaša na dejansko stanje, so navedeni: kaznivo dejanje, ki ga je storil obtoženec; čas, kraj in način izvršitve kaznivega dejanja; oškodovanec in znesek škode; [...]
3. v izreku obtožnice so navedeni: [...] pravna kvalifikacija storjenega dejanja [...].“
- 6 Člen 248(1) in (3) zakona o kazenskem postopku določa:
- „(1) Na predobravnavnem naroku se obravnavajo ta vprašanja:
- [...]
3. ali je bila v predhodnem postopku storjena bistvena kršitev postopkovnih pravil, ki jo je mogoče odpraviti in ki je povzročila omejitev postopkovnih pravic obdolženca, oškodovanca ali njunih pravnih naslednikov?
- [...]
- (3) Na glavni obravnavi pred prvostopenjskim, pritožbenim in kasacijskim sodiščem ni dovoljeno uveljavljati kršitev postopkovnih pravic iz odstavka 1, točka 3, ki niso bile obravnavane na predobravnavnem naroku, vključno na pobudo sodnika poročevalca, oziroma se štejejo za nepomembne.“
- 7 Člen 249(2) tega zakona določa:
- „Če je postopek prekinjen na podlagi člena 248(1), točka 3, [zakona o kazenskem postopku], sodišče zadevo predloži državnemu tožilcu s sklepom, v katerem so navedene storjene kršitve.“
- 8 V skladu s členom 287(1) tega zakona „[d]ržavni tožilec izda novo obtožnico, kadar med sodno preiskavo ugotovi, da obstajajo razlogi za bistveno spremembo obtožnice v delu, ki se nanaša na dejansko stanje, oziroma za uporabo zakona o sankcijah za najhujša kazniva dejanja“. V skladu s členom 287(3) tega zakona spremembo obtožnice spremljajo jamstva glede obrambe, in sicer se zadeva na zahtevo obrambe preloži, zato da se lahko obramba pripravi glede na spremenjeno obtožnico.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 9 Oseba ZX je v Bolgariji kazensko preganjana, ker je 19. julija 2015 imela v posesti nepravi denar, ki je plačilno sredstvo v tej državi in v tujini, in sicer 88 bankovcev po 200 EUR, za katere je vedela, da so ponarejeni, kar je kaznivo na podlagi člena 244(2) kazenskega zakonika v povezavi z odstavkom (1) tega člena.
- 10 Na predobravnavnem naroku se je izrecno razpravljalo o pravilnosti obtožnice. Oseba ZX je ni izpodbijala in pristojno sodišče je ugotovilo, da je obtožnica formalno zakonita.

- 11 Vendar je to sodišče po izvedbi vseh dokazov pri presoji vprašanja, ali so pogoji za zaslišanje strank in za izdajo sodbe izpolnjeni, ugotovilo, da je obtožnica do neke mere nenatančna in nepopolna, kar na predobravnavnem naroku ni bilo opaženo. Najprej, trajanje, v katerem je obdolženec posedoval 88 ponarejenih bankovcev, naj namreč ne bi bilo natančno navedeno, dalje, v obtožnici naj bi bile nepopolno opisane pravne značilnosti kaznivega dejanja in, nazadnje, pri navedbi določb bolgarskega kazenskega prava, katerih kršitev se zatrjuje, naj bi bila storjena napaka.
- 12 Predložitveno sodišče je na glavni obravnavi 12. junija 2020 opozorilo na te napake v obtožnici. Spetsializirana prokuratura (specializirano državno tožilstvo, Bolgarija) (v nadaljevanju: državni tožilec) je izrazilo pripravljenost za takojšnjo odpravo teh napak v obliki spremembe obtožnice. Oseba ZX naj bi navedla, da kljub napakam v pravni kvalifikaciji dejanskega stanja ni bilo podlage za spremembo obtožnice na podlagi člena 287 zakona o kazenskem postopku. Oseba ZX je predložitvenemu sodišču predlagala, naj te napake popravi v sodbi, da bi se v njej natančno navedla ustrezna pravna kvalifikacija kaznivega dejanja.
- 13 Predložitveno sodišče navaja, da mora v okviru postopka v glavni stvari presoditi, ali je mogoče – ob upoštevanju izjave državnega tožilca na glavni obravnavi – odpraviti te postopkovne napake obtožnice, za katere meni, da so bistvene in da ogrožajo pravilen potek kazenskega postopka.
- 14 Predložitveno sodišče v zvezi s tem meni, da bi bilo treba navedene nepravilnosti ugotoviti na predobravnavnem naroku, prekiniti sodni postopek in zadevo vrniti državnemu tožilcu z zahtevo, da odpravi napake in sestavi novo obtožnico. Vendar to ni bilo storjeno. Predložitveno sodišče še poudarja, da po zakonodajni reformi iz leta 2017 (v nadaljevanju: reforma iz leta 2017) iz člena 248(3) zakona o kazenskem postopku izhaja, da je tako možnost mogoče uveljavljati zgolj na predobravnavnem naroku, saj bolgarski zakon ne določa mehanizma za odpravo takih napak v obtožnici po tej obravnavi, med drugim z vrnitvijo zadeve državnemu tožilcu.
- 15 Zato predložitveno sodišče navaja, da se prvo vprašanje za predhodno odločanje nanaša na to, ali sta prepoved iz nacionalnega prava, da se po predobravnavnem naroku razpravlja o napakah glede informacij, podanih v zvezi z obtožbo, in v zvezi s tem nemožnost odprave teh napak po tem naroku skladna s členom 6(3) Direktive 2012/13. Predložitveno sodišče želi zlasti izvedeti, ali se ta določba uporablja tudi po predobravnavnem naroku, na primer na naslednjih narokih, potem ko so zbrani dokazi, vendar preden sodišče vsebinsko preizkusi obtožnico. Poleg tega predložitveno sodišče meni, da bi bila lahko navedena prepoved nezdružljiva s členom 47, prvi in drugi odstavek, Listine, ki se nanaša na pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča.
- 16 Če bi Sodišče ugotovilo, da ta nacionalna zakonodaja ni skladna s pravom Unije, se predložitveno sodišče v okviru drugega vprašanja za predhodno odločanje sprašuje, kako je treba odpraviti postopkovno napako, povezano s pravico obdolženca do obveščeniosti o obdolžitvah. Ker ima člen 6(3) Direktive 2012/13 v skladu s sodbo z dne 14. maja 2020, Staatsanwaltschaft Offenburg (C-615/18, EU:C:2020:376), neposredni učinek, bi bilo treba določiti procesni ukrep, ki temu neposrednemu učinku omogoča, da se izrazi.
- 17 Predložitveno sodišče v zvezi s tem meni, da obstajata dva možna procesna ukrepa.
- 18 Prva možnost naj bi bila uporaba in široka razlaga člena 287 zakona o kazenskem postopku, ki omogoča spremembo obtožbe, med drugim če je državni tožilec storil napako pri oblikovanju obtožnice. Takšno spremembo naj bi spremljala potrebna jamstva, da se obdolženec lahko brani. Konkretno naj bi sodišče državnemu tožilcu dalo možnost, da izvede upoštevne spremembe

vsebine obtožnice, da se odpravijo nenatančnosti in nepopolnosti, nato pa naj bi državni tožilec o tem po uradni dolžnosti obvestil obrambo in ji dal možnost, da se pripravi glede na te spremembe, kar naj bi med drugim vključevalo možnost vložitve novih dokaznih predlogov. Vendar predložitveno sodišče navaja, da nacionalna sodišča do zdaj niso uporabila možnosti za spremembo obtožbe v smislu navedenega člena 287, da bi se odpravile postopkovne nepravilnosti obtožnice, kakršne so te iz postopka v glavni stvari.

- 19 Vendar predložitveno sodišče po eni strani meni, da uporaba tega procesnega ukrepa privede do tega, da rešitev iz člena 248(3) zakona o kazenskem postopku ni združljiva s pravom Unije. Po drugi strani naj bi ta uporaba zahtevala, da se postopkovna nepravilnost v zvezi z obtožnico popravi po koncu postopka zbiranja dokazov, vendar pred vsebinsko obravnavo.
- 20 Druga možnost naj bi bila, da se prepoved iz zakona o kazenskem postopku po reformi iz leta 2017 ne uporabi in da se uporabi procesni ukrep, ki je veljal do te reforme, in sicer prekinitev sodnega postopka, vrnitev zadeve državnemu tožilcu, zato da sestavi novo obtožnico, in nadaljevanje postopka z novim zaslišanjem vseh prič.
- 21 Predložitveno sodišče želi z drugim vprašanjem zato izvedeti, ali so ti upoštevni procesni ukrepi skladni s pravom Unije, zlasti s členom 6(3) Direktive 2012/13. Poleg tega želi ob upoštevanju člena 47 Listine izvedeti, kateri izmed teh procesnih ukrepov je najbolj skladen s pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča.
- 22 Predložitveno sodišče pojasnjuje, da se je Sodišče že izreklo o enakih dejanskih okoliščinah, in sicer o obtožnici, pri kateri gre za postopkovne nepravilnosti, zaradi katerih je kršena pravica obdolženca do obveščeniosti o obdolžitvah. Tako naj bi bilo iz sodb z dne 5. junija 2018, Kolev in drugi (C-612/15, EU:C:2018:392), in z dne 12. februarja 2020, Kolev in drugi (C-704/18, EU:C:2020:92), razvidno, da mora nacionalna zakonodaja določiti mehanizem, ki je dovolj učinkovit za odpravo napak v obtožnici, ki vplivajo na pravice obdolženca, določene v členu 6(3) Direktive 2012/13, bodisi s strani samega sodišča bodisi prek vrnitve zadeve državnemu tožilcu. Vendar predložitveno sodišče meni, da mu ti sodbi ne omogočata odgovora na vprašanja, ki ju postavlja.
- 23 V teh okoliščinah je Spetsializiran nakazatelen sad (specializirano kazensko sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanja:
 - „1. Ali je nacionalna določba, in sicer člen 248(3) [...] zakona o kazenskem postopku [...] Republike Bolgarije, ki po zaključku prvega naroka v kazenskem postopku (predobravnavni narok) ne določa procesnega ukrepa, na podlagi katerega bi bilo mogoče odpraviti vsebinske nenatančnosti in nepopolnosti obtožnice, zaradi katerih je kršena pravica obdolženca do obveščeniosti o obdolžitvah, skladna s členom 6(3) Direktive 2012/13 in členom 47 Listine?
 2. Če je odgovor na to vprašanje nikalen: ali bi bila z zgoraj navedenimi določbami [Direktive 2012/13] in členom 47 Listine skladna razlaga nacionalnih določb o spremembi obtožbe, v skladu s katero bi lahko državni tožilec na naroku te vsebinske nenatančnosti in nepopolnosti obtožnice odpravil na način, ki dejansko in učinkovito upošteva pravico obdolženca, da se seznanj z obdolžitvami, ali pa bi bilo skladno s temi zgoraj navedenimi določbami, če se nacionalna prepoved ustavitve sodnega postopka in vrnitve zadeve državnemu tožilcu zaradi sestave nove obtožnice ne bi uporabila?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 24 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6(3) Direktive 2012/13 in člen 47 Listine razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni zakonodaji, ki ne določa procesnega ukrepa, s katerim bi bilo mogoče po zaključku predobravnavnega naroka v kazenskem postopku odpraviti vsebinske nenatančnosti in nepopolnosti obtožnice, zaradi katerih je kršena pravica obdolženca, da se mu posredujejo podrobne informacije o obtožbi.
- 25 Prvič, spomniti je treba, da so v členu 6 Direktive 2012/13, in sicer v določbah, ki jih ta člen vsebuje, opredeljena pravila v zvezi s pravico do obveščenosti o obdolžitvah, katerih namen je zagotoviti poštenost postopka in omogočiti učinkovito uveljavljanje pravice do obrambe (sodba z dne 13. junija 2019, Moro, C-646/17, EU:C:2019:489, točka 43, in sklep z dne 14. januarja 2021, UC in TD (Formalne pomanjkljivosti obtožnega akta), C-769/19, neobjavljen, EU:C:2021:28, točka 43).
- 26 Kot je v bistvu navedeno v uvodnih izjavah 14 in 41 Direktive 2012/13, ta direktiva temelji na pravicah, ki so določene zlasti v členih 47 in 48 Listine, ter je namenjena krepitvi teh pravic. Natančneje, člen 6 te direktive izrecno določa vidik pravice do učinkovitega pravnega sredstva in pravice do obrambe iz člena 47 in člena 48(2) Listine (glej v tem smislu sodbi z dne 5. junija 2018, Kolev in drugi, C-612/15, EU:C:2018:392, točka 88, in z dne 14. maja 2020, Staatsanwaltschaft Offenburg, C-615/18, EU:C:2020:376, točka 71).
- 27 Drugič, v zvezi s trenutkom, ko je treba zagotoviti procesne pravice, določene v členu 6(3) Direktive 2012/13, je Sodišče poudarilo, da je to načeloma najkasneje še pred tem, ko kazensko sodišče začne vsebinski preizkus obtožbe in se pred njim začne razprava (glej v tem smislu sodbo z dne 12. februarja 2020, Kolev in drugi, C-704/18, EU:C:2020:92, točka 39, in sklep z dne 14. januarja 2021, UC in TD (Formalne pomanjkljivosti obtožnega akta), C-769/19, neobjavljen, EU:C:2021:28, točka 44).
- 28 V zvezi s tem je Sodišče presodilo, da nič v Direktivi 2012/13 ne nasprotuje temu, da sodišče sprejme ukrepe, potrebne za popravek obtožnice, če sta pravica do obrambe in pravica do poštenega sojenja ustrezno varovani (glej v tem smislu sodbo z dne 5. junija 2018, Kolev in drugi, C-612/15, EU:C:2018:392, točka 94).
- 29 Poleg tega je Sodišče že priznalo, da se informacije o obtožbi, ki so poslani obrambi, lahko pozneje spremenijo, med drugim v zvezi s pravno kvalifikacijo očitanih dejanj. Vendar morajo biti take spremembe pravočasno poslani obdolžencu ali njegovemu odvetniku, tako da se še lahko učinkovito odzoveta, torej pred fazo posvetovanja. Ta možnost je v zvezi s tem določena v členu 6(4) Direktive 2012/13, ki določa, da so obdolžene osebe, če je to potrebno za zaščito poštenosti postopka, nemudoma obveščene o vseh spremembah informacij, podanih v skladu s tem členom, do katerih je prišlo med kazenskim postopkom (glej v tem smislu sodbo z dne 5. junija 2018, Kolev in drugi, C-612/15, EU:C:2018:392, točka 95).
- 30 Iz te celotne sodne prakse izhaja, da je treba pravice, ki izhajajo iz člena 6(3) Direktive 2012/13, zagotoviti v celotnem kazenskem postopku, torej – v obravnavanem primeru – tudi po zaključku predobravnavnega naroka v kazenskem postopku. Predložitveno sodišče pa navaja, da je po reformi leta 2017 možnost, da se sodni postopek prekine in da se zadeva vrne državnemu tožilcu

zaradi odprave postopkovnih pomanjkljivosti v zvezi z obtožnico in sestave nove obtožnice, mogoče v skladu s členom 248(3) zakonika o kazenskem postopku uporabiti le na takšnem naroku, saj bolgarski zakon ne določa mehanizma za odpravo takšnih kršitev po tem naroku.

- 31 Iz tega sledi, da takšna zakonodaja ni skladna s členom 6(3) Direktive 2012/13 in členom 47 Listine, ker po navedeni obravnavi neobstoj procesnega ukrepa, s katerim bi bilo mogoče odpraviti pomanjkljivosti v obtožnici, obdolženi osebi preprečuje, da bi se dovolj podrobno seznanila z obtožbami zoper njo, kar lahko ovira učinkovito uveljavljanje pravice do obrambe.
- 32 Zato je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 6(3) Direktive 2012/13 in člen 47 Listine razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni zakonodaji, ki ne določa procesnega ukrepa, s katerim bi bilo mogoče po zaključku predobravnavnega naroka v kazenskem postopku odpraviti vsebinske nenatančnosti in nepopolnosti obtožnice, zaradi katerih je kršena pravica obdolženca, da se mu posredujejo podrobne informacije o obtožbi.

Drugo vprašanje

- 33 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6(3) Direktive 2012/13 in člen 47 Listine razlagati tako, da nalagata razlago nacionalnega zakona v zvezi s spremembo obtožbe, ki državnemu tožilcu omogoča, da na glavni obravnavi odpravi vsebinske nenatančnosti in nepopolnosti obtožnice, ob hkratnem aktivnem in resničnem varstvu pravice obdolženca do obrambe, oziroma ali se s tema določbama zahteva, da se v nacionalni zakonodaji določena prepoved prekinitve sodnega postopka in vrnitve zadeve državnemu tožilcu, zato da ta sestavi novo obtožnico, ne uporabi.
- 34 Sodišče je že opozorilo na to, da v pravu Unije ni določeno, kateri nacionalni organ mora preveriti, ali obdolžene osebe uživajo pravice iz člena 6(3) Direktive 2012/13, niti kateri postopek je treba za to uporabiti (glej v tem smislu sodbo z dne 12. februarja 2020, Kolev in drugi, C-704/18, EU:C:2020:92, točka 40, in sklep z dne 14. januarja 2021, UC in TD (Formalne pomanjkljivosti obtožnega akta), C-769/19, neobjavljen, EU:C:2021:28, točka 44).
- 35 Tako določitev konkretnih pravil za izvajanje člena 6(3) Direktive 2012/13 spada v procesno avtonomijo držav članic, ob upoštevanju načela enakovrednosti, ki zahteva, da nacionalna pravila niso manj ugodna od tistih, ki urejajo podobne položaje, za katere velja nacionalno pravo, in načela učinkovitosti, ki zahteva, da nacionalna postopkovna pravila v praksi ne onemogočajo ali čezmerno otežujejo uresničevanja pravic, ki jih podeljuje pravo Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 12. februarja 2020, Kolev in drugi, C-704/18, EU:C:2020:92, točki 48 in 49, ter sklep z dne 14. januarja 2021, UC in TD (Formalne pomanjkljivosti obtožnega akta), C-769/19, neobjavljen, EU:C:2021:28, točke od 47 do 49).
- 36 Člen 6(3) Direktive 2012/13 zlasti ne nasprotuje temu, da pravico obdolženih oseb do obveščенosti o obtožbi zagotavlja bodisi državni tožilec, potem ko je zadeva vrnjena v predhodni postopek v okviru kazenskega postopka, bodisi pristojno kazensko sodišče, ko je zadeva predložena v razsojanje (glej v tem smislu sodbo z dne 12. februarja 2020, Kolev in drugi, C-704/18, EU:C:2020:92, točka 44, in sklep z dne 14. januarja 2021, UC in TD (Formalne pomanjkljivosti obtožnega akta), C-769/19, neobjavljen, EU:C:2021:28, točka 46).
- 37 V obravnavanem primeru je treba poudariti, da je v položaju, v katerem kazenski postopek kot celota še ni končan, uveljavljanje procesnih pravic iz člena 6(3) Direktive 2012/13 mogoče zagotoviti, če ima bodisi sodišče v okviru sodnega postopka možnost, da samo odpravi

nepravilnosti, ki jih vsebuje obtožnica, bodisi ima državni tožilec, ki mu je zadeva vrnjena, možnost, da stori enako, pri čemer mora paziti na spoštovanje pravice do obrambe (glej v tem smislu sodbo z dne 12. februarja 2020, Kolev in drugi, C-704/18, EU:C:2020:92, točki 54 in 55, ter sklep z dne 14. januarja 2021, UC in TD (Formalne pomanjkljivosti obtožnega akta), C-769/19, neobjavljen, EU:C:2021:28, točka 49).

- 38 Sodišče je v zvezi s tem poudarilo, da je treba obdolženi osebi in njenemu odvetniku vsekakor, ne glede na to, kdaj so predložene informacije iz člena 6(3) Direktive 2012/13, ob spoštovanju načela kontradiktornosti in enakosti orožij, zlasti določiti ustrezen rok za seznanitev s temi informacijami in jima omogočiti, da učinkovito pripravita obrambo, predložita svoja morebitna stališča in po potrebi podata kakršno koli zahtevo, med drugim tudi za preiskavo, ki bi jo lahko vložila na podlagi nacionalnega prava (glej v tem smislu sodbo z dne 13. junija 2019, Moro, C-646/17, EU:C:2019:489, točka 53 in navedena sodna praksa, ter sklep z dne 14. januarja 2021, UC in TD (Formalne pomanjkljivosti obtožnega akta), C-769/19, neobjavljen, EU:C:2021:28, točka 50).
- 39 V zvezi z vprašanji predložitvenega sodišča, ki se nanašajo na to, ali pravo Unije nalaga bodisi razlago nacionalnega prava v skladu s pravom Unije bodisi neuporabo določbe člena 248(3) zakona o kazenskem postopku, kot izhaja iz spremembe, sprejete leta 2017, da bi se uporabila določba, ki je veljala do tedaj in ki je omogočala prekinitev sodnega postopka in vrnitev zadeve državnemu tožilcu, je treba opozoriti, da za zagotovitev učinkovitosti vseh določb prava Unije načelo primarnosti tega prava nacionalnim sodiščem nalaga, da nacionalno pravo razlagajo, kolikor je mogoče, v skladu s pravom Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 24. junija 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, točka 57).
- 40 Samo če nacionalno sodišče, ki mora uporabiti določbe prava Unije, ne more podati razlage nacionalne ureditve, ki bi bila skladna z zahtevami prava Unije, ima dolžnost zagotoviti polni učinek teh določb, pri čemer lahko po potrebi po uradni dolžnosti odloči, da ne bo uporabilo neskladne določbe nacionalne zakonodaje, tudi poznejše, ne da bi mu bilo treba zahtevati ali čakati na predhodno odpravo te določbe po zakonodajni poti ali kakšnem drugem ustavnem postopku (glej v tem smislu sodbo z dne 24. junija 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, točka 58 in navedena sodna praksa).
- 41 Tako ima vsako nacionalno sodišče, ki odloča v okviru svoje pristojnosti, če ne more podati razlage, skladne s pravom Unije, kot organ države članice dolžnost, da v sporu, ki mu je predložen, ne uporabi nobene nacionalne določbe, ki je v nasprotju z določbo prava Unije z neposrednim učinkom (glej v tem smislu sodbo z dne 24. junija 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, točka 61 in navedena sodna praksa). V zvezi s tem je Sodišče že presodilo, da je treba za člen 6(3) Direktive 2012/13 šteti, da ima tak neposredni učinek (glej v tem smislu sodbo z dne 14. maja 2020, Staatsanwaltschaft Offenburg, C-615/18, EU:C:2020:376, točka 72).
- 42 V obravnavanem primeru predložitveno sodišče navaja, da mu nacionalna zakonodaja omogoča široko razlago zakona o kazenskem postopku in zlasti pravil o spremembi obtožnega akta, določenih v členu 287 tega zakonika, ki omogočajo, da se odpravijo postopkovne pomanjkljivosti v zvezi z obtožnico. Konkretno navaja, da bi sodišče, da bi spoštovalo pravico obdolženca do obrambe, ob uporabi tega člena 287 najprej dalo možnost državnemu tožilcu, da upoštevne spremembe v besedilu obtožnice izvede tako, da odpravi nenatančnosti in nepopolnosti, nato bi ta o tem obvestil obrambo, nazadnje pa bi sodišče obdolžencu dalo možnost, da se pripravi na te spremembe, po potrebi tudi z vložitvijo novih dokaznih predlogov.

- 43 Poudariti je treba, da je tak mehanizem v skladu s členom 6(3) Direktive 2012/13 in členom 47 Listine, ker omogoča učinkovito uporabo zahtev, ki izhajajo iz tega člena 6(3) Direktive, in lahko tudi zagotavlja pravico obdolženca do učinkovitega sodnega varstva.
- 44 Ker bi predložitveno sodišče v teh okoliščinah lahko podalo razlago zakona o kazenskem postopku, ki je v skladu s temi določbami prava Unije, mu v teh okoliščinah ni treba opustiti uporabe člena 248(3) zakonika o kazenskem postopku, kot izhaja iz spremembe, sprejete leta 2017. Vendar mora predložitveno sodišče v zvezi s tem opraviti potrebna preverjanja.
- 45 Glede na zgornje preudarke je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 6(3) Direktive 2012/13 in člen 47 Listine razlagati tako, da mora predložitveno sodišče nacionalno zakonodajo v zvezi s spremembo obtožbe razlagati kar najbolj v skladu s pravom Unije, tako da je državnemu tožilcu omogočeno, da na glavni obravnavi odpravi vsebinske nenatančnosti in nepopolnosti obtožnice, ob hkratnem aktivnem in resničnem varstvu pravice obdolženca do obrambe. Le če predložitveno sodišče meni, da razlaga v skladu s pravom Unije v tem smislu ni mogoča, mora opustiti uporabo nacionalne določbe, ki prepoveduje prekinitev sodnega postopka in vrnitev zadeve državnemu tožilcu, da ta sestavi novo obtožnico.

Stroški

- 46 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) razsodilo:

- 1. Člen 6(3) Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščenosti v kazenskem postopku in člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni zakonodaji, ki ne določa procesnega ukrepa, s katerim bi bilo mogoče po zaključku predobravnavnega naroka v kazenskem postopku odpraviti vsebinske nenatančnosti in nepopolnosti obtožnice, zaradi katerih je kršena pravica obdolženca, da se mu posredujejo podrobne informacije o obtožbi.**
- 2. Člen 6(3) Direktive 2012/13 in člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da mora predložitveno sodišče nacionalno zakonodajo v zvezi s spremembo obtožbe razlagati kar najbolj v skladu s pravom Unije, tako da je državnemu tožilcu omogočeno, da na glavni obravnavi odpravi vsebinske nenatančnosti in nepopolnosti obtožnice, ob hkratnem aktivnem in resničnem varstvu pravice obdolženca do obrambe. Le če predložitveno sodišče meni, da razlaga v skladu s pravom Unije v tem smislu ni mogoča, mora opustiti uporabo nacionalne določbe, ki prepoveduje prekinitev sodnega postopka in vrnitev zadeve državnemu tožilcu, da ta sestavi novo obtožnico.**

Podpisi